

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Dane
Vedeli ste, že?

Daňové a právne
aktuality | December
2023

Vládny balík zvyšovania daní a odvodov je schválený

Vládny balík na zlepšenie stavu verejných financií bol napriek snahám opozície a dlhotrvajúcim rokovaniam 19. decembra 2023 schválený v NRSR. Prinesie nám zvýšenie daní aj odvodov už od začiatku roka 2024.

Ivana Soboličová

isobolicova@kpmg.sk
+421 905 703 190

Ak novelu podpíše prezidentka, od budúceho roka nám prinesú nasledovné zmeny.

Zákon o dani z príjmov

- **Zvýšenie sadzby dane FO na dividendy**

Sadzba dane FO na podiely zo zisku (dividendy) sa mení zo 7% na 10 % zo ziskov vykázaných za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2024. Oproti pôvodnému vládnemu návrhu poslanci posunuli zvýšenie sadzby o rok- t.j. až na zisky z roku 2024 a odstránili tak možnú retroaktivitu. Na zisky roka 2023 a skoršie roky sa bude naďalej uplatňovať 7% sadzba dane.

Rovnako sa zvyšuje sadzba dane vyberaná zrážkou pri výplate dividend zo 7% na 10%.

- **Zrušenie viacerých oslobodení od dane**

Novela ruší oslobodenia fyzických osôb pri predaji cenných papierov, ktoré nie sú obchodované na regulovanom trhu po 3 rokoch od ich nadobudnutia, oslobodenia pri predaji podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným a tiež oslobodenia pre použitie virtuálnej meny, ktoré plánovala predošlá vláda zaviesť od 1. januára 2024. Napriek nejasnému zneniu prechodného ustanovenia k oslobodeniam, vláda plánuje ponechať oslobodenie cenných papierov obchodovaných na regulovanom trhu po roku držby bez zmeny.

- **Zvýšenie hranice príjmov pre mikrodaňovníkov**

Maximálna suma zdaniteľných príjmov mikrodaňovníka pre uplatňovanie 15% sadzby dane sa zvyšuje na 60 000 Eur.

- **Minimálna daň pre PO**

Zavádza sa minimálna daň pre tie právnické osoby, ktorých vypočítaná daňová povinnosť nedosiahla zákonom stanovenú minimálnu daň:

- ak PO nepresiahla príjmy 50 000€, minimálna daň bude vo výške 340€
- ak sú príjmy 50 000€ - 250 000€, minimálna daň bude 960€
- ak sú príjmy viac ako 250 000€, ale menšie ako 500 000€, daň bude 1 920€

2 | Daňové a právne aktuality | December 2023

- ak budú príjmy viac ako 500 000€, minimálna daň bude 3 840€

Budú však možné určité úľavy a výnimky, napr. ak daňovník zamestnáva minimálne 20% osôb so zdravotným postihnutím, táto minimálna daň sa znižuje na polovicu. Na novú PO sa v roku kedy vznikla minimálna daň nevzťahuje. Zároveň sa zavádza možnosť zápočtu zaplatenej minimálnej dane v troch bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích obdobiach.

Poistné odvody

- **Zvýšenie zdravotného poistenia**

Sadzba zdravotného poistného pre zamestnávateľov sa od začiatku roka zvyšuje z 10% na 11% (resp. z 5% na 5,5%, ak zamestnáva osoby so zdravotným postihnutím). Zdravotné odvody sa tak stanú ešte vyššie v porovnaní s okolitými krajinami. Čistá mzda zamestnanca sa síce nezmení, no náklady na zamestnávanie sa spoločnostiam výrazne zvýšia.

Rovnako sa zvyšuje aj sadzba poistného pre SZČO, samoplatiteľov a poistencov štátu zo 14% na 15% (pre osoby so zdravotným postihnutím sa mení zo 7% na 7,5%).

- **Zníženie odvodov do druhého piliera**

Príspevky do druhého piliera sa znížia zo súčasných 5,5% na 4%, čím vláda plánuje získať dodatočné prostriedky napr. na výplatu súčasného 13. dôchodku.

Ostatné zmeny

Balík obsahuje ďalšie významné zmeny napr. mimoriadny odvod pre banky, zvýšenie sadzby DPH na alkoholické nápoje v reštauračných zariadeniach z 10 % na 20 %, či zrušenie dňa pracovného pokoja 1. septembra. Od 1. februára 2024 sa tiež zvýši spotrebná daň na tabak a tabakové výrobky.

Zmeny sú širokého záberu a dopady pre daňovníkov sú významné. Spoločnostiam bohužiaľ ostáva veľmi málo času pripraviť sa na zmeny, ktoré sa ich dotknú. V prípade, že potrebujete pomôcť, budeme Vám k dispozícii.

Daňovník má možnosť získať vyšší daňový bonus na deti, ako mu dovoľí jeho základ dane

Viete, ako postupovať pri uplatnení daňového bonusu na deti, ak základ dane daňovníka nestačí na najvyššiu možnú výšku daňového bonusu?

Martina Čižmariková

mcizmarikova@kpmg.sk
+421 915 758 927

Ako sme už informovali v novembrových daňových novinkách, Finančné riaditeľstvo SR vydalo dňa 23. novembra 2023 [usmernenie](#) k výpočtu daňového bonusu na vyživované dieťa pri posúdení čiastkového základu dane druhého z rodičov.

Usmernenie Finančného riaditeľstva SR vyšlo v čase, keď sa daňovníci začínajú pripravovať na sezónu podávania daňových priznaní za rok 2023. Prišlo teda akurát včas, aby vysvetlilo spôsob uplatňovania daňového bonusu na deti v najvyššej možnej výške, ak základ dane daňovníka, ktorý si uplatňuje daňový bonus, nie je dostačujúci na plnú výšku daňového bonusu.

Čo už vieme:

Daňový bonus na dieťa je v rokoch 2023 a 2024 určený v maximálnej výške:

- 140 eur (mesačne) na vyživované dieťa, ktoré nedovršilo 18 rokov veku
- 50 eur (mesačne) na vyživované dieťa, ktoré dovršilo 18 rokov veku.

Zároveň sa už nesleduje minimálna výška príjmu daňovníka, avšak je určená maximálna výška daňového bonusu, ktorý si môže daňovník uplatniť, a táto sa odvíja od výšky základu dane z aktívnych príjmov (ďalej len „vymedzený základ dane“) tohto daňovníka. Preto v praxi môže nastať situácia, kedy má napríklad daňovník-zamestnanec počas roka u svojho zamestnávateľa uplatňovaný daňový bonus na deti v nižšej výške, ako je 50/140 eur, pretože má nízky vymedzený základ dane u tohto zamestnávateľa.

Zákon o dani z príjmov (v paragrafe 33 ods. 8) prináša daňovníkovi možnosť navýšiť jeho základ dane z aktívnych príjmov o vymedzený základ dane druhej oprávnenej osoby, čím dosiahne uplatnenie vyššej, prípadne plnej výšky daňového bonusu za celé zdaňovacie obdobie.

Čo nájdeme v usmernení:

- Usmernenie zdôrazňuje to, čo hovorí už Zákon o dani z príjmov, že uplatnenie zvýšeného základu dane je možné **len cez podanie daňového priznania** daňovníka (nie je teda možné cez ročné zúčtovanie dane daňovníka spracované jeho zamestnávateľom).
- Daňovník uplatňujúci si daňový bonus môže svoj vymedzený základ dane navýšiť o vymedzený základ dane iba **jednej** z ďalších oprávnených osôb (aj, ak je oprávnených osôb viac).
- Pre zdaňovacie obdobie roka 2023 je upravené tlačivo daňového priznania fyzickej osoby typu A aj typu B – III. Oddiel, aby bolo možné zaznamenať údaje potrebné pre správne uplatnenie nároku na daňový bonus, napr.:
 - osobné údaje druhej oprávnenej osoby,
 - mesiace, za ktoré sa daňový bonus môže uplatniť pri druhej oprávnenej osobe,
 - výška vymedzeného základu dane druhej oprávnenej osoby, atď.

- Daňovník si môže uplatniť daňový bonus na dieťa už v kalendárnom mesiaci, v ktorom sa dieťa narodí alebo začne sústavnú prípravu na budúce povolanie. Ak druhá oprávnená osoba splní podmienky na uplatnenie nároku na daňový bonus len časť zdaňovacieho obdobia, daňovník uplatňujúci si daňový bonus môže svoj základ dane navýšiť len za tie mesiace, na začiatku ktorých boli splnené podmienky u druhej oprávnenej osoby.
- Kópia dokladu preukazujúceho vymedzený základ dane druhej oprávnenej osoby, ktorá má príjmy len zo závislej činnosti, je prílohou priznania daňovníka uplatňujúceho si daňový bonus (napríklad kópia dokladu o vykonanom ročnom zúčtovaní dane druhej oprávnenej osoby, kópia potvrdenia o príjmoch zo závislej činnosti druhej oprávnenej osoby). Ak druhá oprávnená osoba podáva daňové priznanie na území SR, toto nie je prílohou daňového priznania daňovníka uplatňujúceho si daňový bonus – správca dane si potrebné údaje preverí priamo z podaného daňového priznania druhej oprávnenej osoby.
- Ak daňovník uplatňujúci si daňový bonus v čase podania daňového priznania nevie preukázať výšku vymedzeného základu dane druhej oprávnenej osoby, postup navýšenia svojho vymedzeného základu dane neuplatní. Daňovník si môže predĺžiť lehotu na podanie svojho daňového priznania. Prípadne môže podať svoje daňové priznanie v zákonnej lehote bez navýšenia základu dane a neskôr, keď doklad o príjmoch druhej oprávnenej osoby už bude k dispozícii, môže tento daňovník podať dodatočné daňové priznanie a nárok na daňový bonus zodpovedajúco upraviť.
- Usmernenie ďalej poskytuje podrobné príklady na posúdenie splnenia podmienok pre uplatnenie daňového bonusu druhou oprávnenou osobou v rôznych životných situáciách.

Národná rada SR schválila zákon o dorovnávacíj dani

Slovenská republika zavedením dorovnávacíj dane splnila svoj záväzok členského štátu EÚ, ktorý vyplýva zo smernice EÚ k minimálnej globálnej dani.

Zuzana Blažejová

zblazejova@kpmg.sk
+421 905 740 000

Národná rada SR dňa 8.12.2023 schválila zákon o dorovnávacíj dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín a o doplnení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudne účinnosť dňa 31.12.2023.

O návrhu na zavedenie novej dorovnávacíj dane sme vás už informovali v našich [predchádzajúcich vydaniach](#).

Lehota na podávanie daňových priznaní k dorovnávacíj dani a oznámení v súvislosti s informáciami k dorovnávacíj dani bola predĺžená z pôvodne navrhovaných 13 mesiacov po skončení zdaňovacieho obdobia **na 15 mesiacov po skončení zdaňovacieho obdobia**, čo je v súlade so znením Smernice Rady (EÚ) 2022/2523 z 15. decembra 2022 o zabezpečení globálnej minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín v Únii.

Pravidlá k dorovnávacíj dani sa budú uplatňovať za zdaňovacie obdobia začínajúce najskôr 31.12.2023.

Vedeli ste, že existuje pravidlo reciprocity pri žiadosti o vrátenie DPH zahraničnej osobe z tretieho štátu?

Pri vrátení dane zahraničným osobám z tretieho štátu sa uplatňuje princíp reciprocity. Viete, čo predstavuje tento pojem?

Nora Machová

kpmg@kpmg.sk
+421 2 5998 4111

Zahraničná osoba z tretieho štátu (zahraničná osoba, ktorá nemá na území Európskej únie sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa na území Európskej únie obvykle nezdržiava) má nárok na vrátenie dane uplatnenej pri hnutelnom majetku a službách, ktoré jej dodal DPH platiteľ v SR, a nárok na vrátenie dane uplatnenej pri dovoze tovaru v SR. Vrátenie dane zahraničnej osobe z tretieho štátu je upravené v § 56 až 58 zákona o DPH.

Dávame do pozornosti, že nie je vypracovaný zoznam tretích krajín a taktiež nie je k dispozícii zoznam refundovateľných tovarov a služieb pre zahraničné osoby z týchto krajín. Daňový úrad posudzuje individuálne každú podanú žiadosť vrátane jej náležitostí.

V prípade, ak si nie ste istí, či spĺňate nárok na vrátenie dane z tovarov a služieb, obráťte sa na nás, radi Vám budeme asistovať.

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 5998 4111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.